

N:o 227.

Af herr **J. A. Johansson** i Strömsberg, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i syfte af ändring i gällande bestämmelser rörande värnpligtigs rätt att ur riket utvandra.

Det är alla bekant att allt större och större skaror af sådana ynglingar, som äro i beväringensåldern, söka och erhålla Kongl. Maj:ts tillstånd att utvandra till främmande länder och isynnerhet till Amerika. Att en så stor minskning af de bästa, friskaste och starkaste arbetskrafter icke kan vara för vårt land i sin helhet till gagn och nytta, torde väl af alla kunna inses.

Så länge barnen äro små och ej kunna göra någon nytta, så länge är fosterlandet godt nog. Men så snart de väl hunnit öfver skolåldern, fly de det land, som de hafva att tacka för sin uppfostran, hellre än att de underkasta sig några veckors vapenöfning samt ikläda sig skyldigheten att värna sina fädernehem, om faran skulle hota.

Men ej nog dermed att genom emigrationen fosterlandsförsvararnes antal i hög grad minskas och försvarskraften försvagas, jordbruket och vårt lands öfriga näringar lida äfven häraf. Det har redan gått så långt, att på många orter det är ganska svårt att erhålla tillräcklig arbetsstyrka för jordens ordentliga skötsel. Under sådana förhållanden är det ju tydligt, att lönerna väsentligen hafva stigit, och huruvida jordbruket kan bära de stigande utgifterna, torde vara tvifvel underkastadt.

Af de mörka skildringar af arbetsförhållanden i Amerika, som tid efter annan äro synliga, synes det också, att många få det sämre derute,
Bih. till Riksd. Prot. 1893. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 47 Häft. (N:o 227.)

än de hade här hemma, och att de följaktligen få besanna det gamla ord-språket: Borta är bra, men hemma är bäst.

Ett försök att hämma emigrationsströmmen torde därför ur såväl fosterlandets som jordbrukarnes och isynnerhet de unga och oerfarna arbetarnes egen synpunkt vara välbetänkt. Jag vet mer än väl att ett sådant försök från ett visst håll skall stämplas såsom ett försök att kringskära den personliga friheten, hvaraf dock ingen kan vara varmare vän än under-tecknad. Men om hela samhället löper fara; om landets hjälpkällor — i detta fall sjelfva dess modernäring — lida af brist på arbetskrafter; om genom denna brist jorden blir mindre väl brukad och lifsmedlen i följd deraf fördyras i högre grad än genom de så mycket omtalade och förkätt-rade tullarna; om slutligen de utvandrande sjelfva gå sorgligare öden till mötes i utlandet, än de hade här hemma att vänta, då är man skyldig att utreda frågan om hvilket som bör hafva företräde: det allmännas och medel-bart individens sanna väl eller en personlig frihet, som tager sig uttryck i pligtförgätenhet mot fosterlandet.

På grund af hvad sålunda anförts, får jag härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida någon inskränkning i de värnpligtiges rätt att ur riket utvandra, innan han fullgjort sin värnpligt, bör åstadkommas, och, om Kongl. Maj:t så finner, till Riksdagen inkomma med förslag i ämnet.

Stockholm den 21 april 1893.

J. A. Johansson.